

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN NOTA YAZISI BİLGİLERİNİN ÖLÇÜLMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Ferit BULUT, Niğde Üniversitesi

1. Giriş

Müzikte sesler, *nota* denilen işaretlerle yazılır. Günümüz *nota yazısı* seslerin yüksekliğini, süresini, gürleklerini, eserin hızını ve eser içindeki her türlü anlatım özelliğini belirleyecek durumdadır. (Say, 2005: 379) Müzik yazısı kapsamında olan işaretleme sistemi içinde yer alan bilgiler *nota bilgisini* oluşturur ki bu bilgi; nota işaretlerinin yanı sıra, susmaları, anahtarları, ölçüleri ve ölçüler içinde yer alan zamanları (vuruşları), müzik yazısında kullanılan rakamları, çizgileri, tempo terimlerini, değiştirici işaretleri, donanımları, hız değişimi terimlerini, süre uzunluğunda kullanılan yardımcı işaretleri, noktaları, bağ işaretlerini, artikülasyon işaretlerini, süslemeleri, ayırtı ve anlatım terimlerini de içeren bir bilgi bütünüdür (Say, 2005: 378).

Ses dediğimiz (müzikte kullanılmakta olan – kulağın algılayabildiği) olguyu somut olarak düşünebilmemize olanak tanıyan *notalar* ve *müzik yazımındaki* tüm elemanlar bir sistem içerisinde, birbirleri ile ilişkili ve birbirlerine bağlı özellikler taşırlar. Bu nedenle nota bilgisi, seslendirme-yorumlama, okuma ve yazma aşamalarında doğru anlama ve doğru algılamının oluşabilmesi için özenle üzerinde durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. (Günay, Özdemir, 2003: 172) Bu önem doğrultusunda nota bilgisinin yeterliği ve niteliği mesleki müzik eğitiminin de niteliği ve verimliliğini sağlayacak ve artıracak en temel unsurlardan biridir.

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin *nota bilgisi eksikliği* çoğu zaman fark edilmeyen, fark edildiğinde ise çözümü için oldukça geç kalınan bir sorundur. Bu sorun, öğrencinin, bir müzik eserini *deşifre etme süresini uzatmakta*, eseri seslendirme ve yorumlamada *notayı takip etme becerisini kısıtlamakta* ve eserini *sürekli hata yaparak seslendirmesine yol açmaktadır*. Ayrıca eserin notalarını düşünmekten *müzikal yapıyı (motif-cümle-periyot) düşünmemesine* böylelikle *müzikal yoruma ulaşamamasına* neden olmaktadır. Tüm bu olumsuzluklarla beraber nota bilgisi eksikliği öğrencileri, mesleki müzik eğitiminde *verimsiz bir ezberleme sürecine sokmaktadır*.

Diğer yandan nota bilgisi eksikliği, öğrencinin, eserini bireysel çalışma sürecinde yaptığı hataların farkına varmamasına neden olmaktadır ki çoğu zaman, yapılan bu hataların düzeltilmesi zaman alıcı zahmetli bir süreç sonunda gerçekleşmekte hatta bazen bu da mümkün olmamaktadır. Çünkü notaları anlamak yavaş ilerleyen ve sürekli eğitim gerektiren bir süreçtir. (Ercan, 2008: 24)

Mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin nota bilgisinin ölçülerek, tespit edilen eksikliklerin giderilmesi, sözü edilen sorunların önüne geçilmesi ve çözülmesi açısından son derece önem taşımaktadır. Bu önem doğrultusunda araştırmada cevap aranan problem cümlesi: “Müzik öğretmenliği eğitimi alan öğrencilerin nota bilgi düzeyi nedir?” olarak belirlenmiştir.

2. Yöntem

Araştırma, müzik öğretmenliği eğitimi alan öğrencilerin nota bilgi düzeyini tespit etmeye yönelik genel tarama modelinde, *betimsel* bir çalışmadır.

Araştırmanın evrenini İç Anadolu Bölgesinde yer alan Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri; Örneklemi ise 2010 – 2011 güz yarıyılında *Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı*nda öğrenim gören 27’si Lisans I, 20’si Lisans II, 23’ü Lisans III, 25’i Lisans IV öğrencisi olmak üzere toplam 95 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen *lisans düzeyinde müzik öğretmenliği eğitimi alan öğrencilerin nota bilgisini ölçen* bir ölçek aracılığıyla elde edilmiştir. Bu ölçekle öğrencilerin; *anahtar bilgisi, ana dizek-dizek bilgisi, sesli-sessiz süre şekilleri bilgisi, süre değerini uzatma bilgisi, ölçü çizgisi bilgisi, ölçü göstergesi bilgisi, ölçü bilgisi, geçici değiştirgeç bilgisi, ek çizgi bilgisi, oktav işareti bilgisi, süsleme bilgisi, artikülasyon işaretleri bilgisi, bağ bilgisi, nota yazısı kısaltma bilgisi, Türk müziği değiştirgeçleri bilgisi* yoklanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak, frekans (f) ve yüzde (%) dağılımı ile hesaplanmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır.

Tablo 3.1. Örneklem grubundaki öğrencilerin “anahtar bilgisi” durumları

	Anahtarın adını ve işlevini bilmeyen						Anahtarın adını ve işlevini bilen						Anahtarın adını bilip işlevini bilmeyen						Anahtarın işlevini bilip adını bilmeyen					
	♩		♩		E		♩		♩		E		♩		♩		E		♩		♩		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
L1	-	-	-	-	4	14,8	7	25,9	7	25,9	6	22,2	20	74,1	20	74,1	17	63	-	-	-	-	-	-
L2	-	-	-	-	1	5	11	55	10	50	9	45	9	45	10	50	10	50	-	-	-	-	-	-
L3	-	-	-	-	2	8,7	13	56	13	56,5	12	52,2	10	43	10	43,5	9	39,1	-	-	-	-	-	-
L4	-	-	-	-	2	8	12	48	12	48	11	44	13	52	13	52	12	48	-	-	-	-	-	-
L Top	-	-	-	-	9	9,5	43	45,3	42	44,2	38	40	52	54,7	53	55,8	48	50,5	-	-	-	-	-	-

Tablo 3.1’de örneklem grubundaki;

• **Lisans 1. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun sol, fa ve do anahtarlarının adını bilip işlevini bilmedikleri, lisans 2. sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin ise bir kısmının sol, fa ve do anahtarlarının adını bilip işlevini bilmedikleri,**

• **Tüm lisans öğrencilerinin bir kısmının sol, fa ve do anahtarlarının adını bilip işlevini bilmedikleri** görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *sol, fa ve do anahtarlarının işlevine yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.2. Örneklem grubundaki öğrencilerin “ana dizek-dizek bilgisi” durumları

	Sol anahtarında yazılmış notanın, Fa anahtarındaki yerini bilmeyen		Sol anahtarında yazılmış notanın, Fa anahtarındaki yerini bilen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	24	88,9	3	11,1	27	100
LİSANS – 2	14	70	6	30	20	100
LİSANS – 3	15	65,2	8	34,8	23	100
LİSANS – 4	17	68	8	32	25	100
LİSANS TOPLAM	70	73,7	25	26,3	95	100

Tablo 3.2.’de örneklem grubundaki,

• **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ana dizek – dizek bilgisi kapsamında sol anahtarında yazılmış notanın fa anahtarındaki yerini bilmedikleri,**

• **Tüm lisans öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ana dizek – dizek bilgisi kapsamında sol anahtarında yazılmış notanın fa anahtarındaki yerini bilmedikleri** görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *ana dizek-dizek bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.3. Örneklem grubundaki öğrencilerin “sesli-sessiz süre şekilleri bilgisi” durumları

	Sessiz sürelerin şekillerini bilmeyen		Sessiz sürelerin şekillerini bilen		Toplam		Sesli sürelerin şekillerini bilmeyen		Sesli sürelerin şekillerini bilen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	21	77,8	6	22,2	27	100	8	29,6	19	70,4	27	100
LİSANS – 2	11	55	9	45	20	100	6	30	14	70	20	100
LİSANS – 3	13	56,5	10	43,5	23	100	9	39,1	14	60,9	23	100
LİSANS – 4	10	40	15	60	25	100	4	16	21	84	25	100
LİSANS TOPLAM	55	57,9	40	42,1	95	100	27	28,4	68	71,6	95	100

Tablo 3.3.’te örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin çoğunlukla** sessiz sürelerin şekillerini *bilmedikleri*, sessiz sürelerin şekillerini *bilmeyen lisans 4. sınıf öğrencilerinin* bulunduğu,
- **Tüm lisans öğrencilerinin çoğunlukla** sessiz sürelerin şekillerini *bilmedikleri* görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *sessiz süre şekil bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.4. Örneklem grubundaki öğrencilerin “süre değerini uzatma bilgisi” durumları

	Uzatma bağının nota değerini artırdığını bilmeyen		Uzatma bağının nota değerini artırdığını bilen		Toplam		Uzatma noktasının nota değerini artırdığını bilmeyen		Uzatma noktasının nota değerini artırdığını bilen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
L1	26	96,3	1	3,7	27	100	15	55,6	12	44,4	27	100
L2	18	90	2	10	20	100	7	35	13	65	20	100
L3	19	82,6	4	17,4	23	100	9	39,1	14	60,9	23	100
L4	22	88	3	12	25	100	7	28	18	72	25	100
L TOP.	85	89,5	10	10,5	95	100	38	40	57	60	95	100

Tablo 3.4.’te örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** uzatma bağının nota değerini artırdığını *bilmedikleri* bunun yanında uzatma noktasının nota değerini artırdığını *bilmeyen lisans 1. sınıf öğrencilerinin çoğunlukta olduğu*,
- **Tüm lisans öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** uzatma bağının nota değerini artırdığını *bilmedikleri* görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *süre değeri uzatma bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.5. Örneklem grubundaki öğrencilerin “ölçü çizgisi bilgisi” durumları

	Ölçü çizgisinin adımı ve işlevini bilmeyen						Ölçü çizgisinin adımı ve işlevini bilen						Ölçü çizgisinin adımı bilip işlevini bilmeyen						Ölçü çizgisinin işlevini bilip adımı bilmeyen					
																								
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
L1	8	29,6	26	96,3	10	37	12	44,4	-	-	13	48,1	7	25,9	1	3,7	2	7,4	-	-	-	-	2	7,4
L2	-	-	17	85	2	10	14	70	1	5	11	55	5	25	1	5	2	10	1	5	1	5	25	25
L3	2	8,7	22	95,7	4	17,4	10	43,5	-	-	17	73,9	11	47,8	1	4,3	1	4,3	-	-	-	-	1	4,3
L4	1	4	21	84	3	12	15	60	-	-	15	60	7	28	2	8	5	20	2	8	2	8	2	8
L Top	11	11,6	86	90,5	19	20	51	53,7	1	1,1	56	58,9	30	31,6	5	5,3	10	10,5	3	3,2	3	3,2	10	10,5

Tablo 3.5.’te örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çok büyük çoğunluğunun çift çizginin adını ve işlevini bilmedikleri, ölçü çizgisinin adını bilip işlevini bilmeyen lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin bulunduğu,**
- **Tüm lisans öğrencilerinin çok büyük bir çoğunluğunun çift çizginin adını ve işlevini bilmedikleri ve ölçü çizgisinin adını bilip işlevini bilmeyen öğrencilerin bulunduğu görülmektedir.**

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin çift çizginin adı ve işlevi ile ölçü çizgisinin işlevine yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu söylenebilir.

Tablo 3.6. Örneklem grubundaki öğrencilerin “ölçü göstergesi bilgisi” durumları

	Ölçü göstergesinin adını ve işlevini bilmeyen		Ölçü göstergesinin adını ve işlevini bilen		Ölçü göstergesinin adını bilip işlevini bilmeyen		Ölçü göstergesinin işlevini bilip adını bilmeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	14	51,9	3	11,1	6	22,2	4	14,8	27	100
LİSANS – 2	6	30	6	30	5	25	3	15	20	100
LİSANS – 3	7	30,4	1	4,3	3	13	12	52,2	23	100
LİSANS – 4	5	20	10	40	1	4	9	36	25	100
LİSANS TOPLAM	32	33,7	20	21,1	15	15,8	28	29,5	95	100

Tablo 3.6’da örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. öğrencilerinin çoğunlukla ölçü göstergesinin adını ve işlevini bilmedikleri, 2. sınıf öğrencilerinin bir kısmının ölçü göstergesinin adını ve işlevini bilmedikleri, lisans 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin ise çoğunlukla ölçü göstergesinin işlevini bilip adını bilmedikleri,**
- **Tüm lisans öğrencilerinin çoğunluğunun ölçü göstergesinin adını ve işlevini bilmedikleri görülmektedir.**

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin ölçü göstergesi adına ve işlevine yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu söylenebilir.

Tablo 3.7. Örneklem grubundaki öğrencilerin “ölçü bilgisi” durumları

	Ölçüdeki sesli süreleri hesaplamasını bilmeyen		Ölçüdeki esli süreleri hesaplamasını bilen		Toplam		Ölçüdeki sessiz süreleri hesaplamasını bilmeyen		Ölçüdeki sessiz süreleri hesaplamasını bilen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
LİS – 1	19	70,4	8	29,6	27	100	18	66,7	9	33,3	27	100
LİS – 2	16	80	4	20	20	100	13	65	7	35	20	100
LİS – 3	15	65,2	8	34,8	23	100	12	52,2	11	47,8	23	100
LİS – 4	14	56	11	44	25	100	12	48	13	52	25	100
LİSANS TOPLAM	64	67,4	31	32,6	95	100	55	57,9	40	42,1	95	100

Tablo 3.7.’de örneklem grubundaki;

• **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun ölçüdeki sesli süreleri hesaplamayı bilmedikleri, lisans 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun ölçüdeki sessiz süreleri hesaplamayı bilmedikleri ve ölçüdeki sessiz süreleri hesaplamayı bilmeyen lisans 4. sınıf öğrencilerinin bulunduğu,**

• **Tüm lisans öğrencilerinin çoğunluğunun ölçüdeki sesli ve sessiz süreleri hesaplamayı bilmedikleri görülmektedir.**

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin ölçü bilgilerinde eksiklikler olduğu söylenebilir.

Tablo 3.8. Örneklem grubundaki öğrencilerin “geçici değiştirgeç bilgisi” durumları

	Geçici değiştirgeçlerin ölçü içindeki hangi notaları etkilediğini bilmeyen		Geçici değiştirgeçlerin ölçü içindeki hangi notaları etkilediğini bilen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	23	85,2	4	14,8	27	100
LİSANS – 2	18	90	2	10	20	100
LİSANS – 3	19	82,6	4	17,4	23	100
LİSANS – 4	21	84	4	16	25	100
LİSANS TOPLAM	81	85,3	14	14,7	95	100

Tablo 3.8.’de örneklem grubundaki;

• **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin ve tüm lisans öğrencilerinin büyük çoğunluğunun geçici değiştirgeçlerin ölçü içindeki hangi notaları etkilediğini bilmedikleri,**

• **Tüm lisans öğrencilerinin büyük çoğunluğunun geçici değiştirgeçlerin ölçü içindeki hangi notaları etkilediğini bilmedikleri görülmektedir.**

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin geçici değiştirgeç bilgilerinde eksiklikler olduğu söylenebilir.

Tablo 3.9. Örneklem grubundaki öğrencilerin “ek çizgi bilgisi” durumları

	Ek çizginin adını ve işlevini bilmeyen		Ek çizginin adını ve işlevini bilen		Ek çizginin adını bilip işlevini bilmeyen		Ek çizginin işlevini bilip adını bilmeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	12	44,4	7	25,9	2	7,4	6	22,2	27	100
LİSANS – 2	9	45	5	25	2	10	4	20	20	100
LİSANS – 3	10	43,5	7	30,4	1	4,3	5	21,7	23	100
LİSANS – 4	6	24	9	36	5	20	5	20	25	100
L. TOPLAM	37	38,9	28	29,5	10	10,5	20	21,1	95	100

Tablo 3.9.’da örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun ek çizginin adını ve işlevini bilmedikleri,** ek çizgisinin işlevini bilip adını bilmeyen **lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunlukta olduğu,**
- **Tüm lisans öğrencilerinin çoğunluğunun ek çizginin adını ve işlevini bilmedikleri ve ek çizgisinin işlevini bilip adını bilmeyen öğrencilerin çoğunlukta olduğu** görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *ek çizginin adı ve işlevine yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.10. Örneklem grubundaki öğrencilerin “oktav işareti bilgisi” durumları

	Oktav işaretinin adını ve işlevini bilmeyen		Oktav işaretinin adını ve işlevini bilen		Oktav işaretinin adını bilip işlevini bilmeyen		Oktav işaretinin işlevini bilip adını bilmeyen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	8	29,6	10	37	1	3,7	8	29,6	27	100
LİSANS – 2	4	20	7	35	-	-	9	45	20	100
LİSANS – 3	3	13	7	30,4	1	4,13	12	52,2	23	100
LİSANS – 4	5	20	5	20	-	-	15	60	25	100
L. TOPLAM	20	21,1	29	30,5	2	2,1	44	46,3	95	100

Tablo 3.10.’da örneklem grubundaki;

- **Lisans 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunlukla** oktav işaretinin *işlevini bilip adını bilmedikleri*, oktav işaretinin *işlevini bilip adını bilmeyen* **lisans 1. sınıf öğrencilerinin olduğu,**
- **Tüm lisans öğrencilerinin de çoğunluğunun** oktav işaretinin *işlevini bilip adını bilmedikleri* görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *oktav işaretinin adlandırılmasına yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.11. Örneklem grubundaki öğrencilerin “süsleme bilgisi” durumları

	Süslemelerin adını ve işlevini bilmeyen						Süslemelerin adını ve işlevini bilen						Süslemelerin adını bilip işlevini bilmeyen						Süslemelerin işlevini bilip adını bilmeyen					
	f		%		f		%		f		%		f		%		f		%		f		%	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
L1	24	88,9	24	88,9	26	96,3	1	3,7	-	-	-	-	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,7	2	7,4	-	-
L2	12	60	15	75	18	90	2	10	1	5	2	10	5	25	4	20	-	-	1	5	-	-	-	-
L3	21	91,3	22	95,7	22	95,7	1	4,3	1	4,3	-	-	1	4,3	-	-	1	4,3	-	-	-	-	-	-
L4	24	96	24	96	25	100	-	-	-	-	-	-	1	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
L Top	81	85,3	85	89,5	91	95,8	4	4,2	2	2,1	2	2,1	8	8,4	6	6,3	2	2,1	2	2,1	2	2,1	-	-

Tablo 3.11’de örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin ve tüm lisans öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** süslemelerin *adını ve işlevini bilmedikleri*,
- **Tüm lisans öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** süslemelerin *adını ve işlevini bilmedikleri* görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *süsleme bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.12.Örneklem grubundaki öğrencilerin “artikülasyon işaretleri bilgisi” durumları

	Artikülasyon işaretinin adını ve işlevini bilmeyen						Artikülasyon işaretinin adını ve işlevini bilen						Artikülasyon işaretinin adını bilip işlevini bilmeyen						Artikülasyon işaretinin işlevini bilip adını bilmeyen					
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
L1	5	18,5	27	100	16	59,3	17	63	-	-	6	22,2	3	11,1	-	-	2	7,4	2	7,4	-	-	3	11,1
L2	3	15	19	95	11	55	14	70	-	-	5	25	3	15	-	-	1	5	-	-	1	5	3	15
L3	3	13	21	91,3	13	56,5	15	65,2	1	4,3	5	21,7	5	21,7	1	4,3	-	-	-	-	-	-	5	21,7
L4	2	8	25	100	18	72	17	68	-	-	4	16	5	20	-	-	1	4	1	4	-	-	2	8
L Top	13	13,7	92	96,8	58	61,1	63	66,3	1	1,1	20	21,1	16	16,8	1	1,1	4	4,2	3	3,2	1	1,1	13	13,7

Tablo 3.12’de örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çok büyük çoğunluğunun** portato, çoğunluğunun ise vurgu işaretinin *adını ve işlevini bilmedikleri*,
- **Tüm lisans öğrencilerinin çok büyük çoğunluğunun** portato, çoğunluğunun ise vurgu işaretinin *adını ve işlevini bilmedikleri* görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *artikülasyon işaretleri bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.13. Örneklem grubundaki öğrencilerin “bağ bilgisi” durumları

Bağ çeşitlerinin adını ve işlevini bilmeyen				Bağ çeşitlerinin adını ve işlevini bilen				Bağ çeşitlerinin adını bilip işlevini bilmeyen				Bağ çeşitlerinin işlevini bilip adını bilmeyen			
Deyim bağı		Uzatma bağı		Deyim bağı		Uzatma bağı		Deyim bağı		Uzatma bağı		Deyim bağı		Uzatma bağı	
f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%

L1	10	37	15	55,6	4	14,8	2	7,4	1	3,7	2	7,4	12	44,4	8	29,6
L2	5	25	9	45	6	30	4	20	-	-	-	-	9	45	7	35
L3	10	43,5	7	30,4	5	21,7	5	21,7	-	-	-	-	8	34,8	11	47,8
L4	7	28	8	32	4	16	6	24	1	4	1	4	13	52	10	40
L.TOP	32	33,7	39	41,1	19	20	17	17,9	2	2,1	3	3,2	42	44,2	36	37,9

Tablo 3.13’te örneklem grubundaki;

- **Lisans 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** deyim bağının *adını ve işlevini bilmedikleri*, **lisans 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** uzatma bağının *adını ve işlevini bilmedikleri*, deyim bağının ve uzatma bağının *adını ve işlevini bilmeyen lisans 4. sınıf öğrencilerinin* bulunduğu, **lisans 1. 2. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** deyim bağının, **lisans 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** ise uzatma bağının *işlevini bilip adını bilmedikleri*,
- **Tüm lisans öğrencilerinin çoğunluğunun** uzatma bağının *adını ve işlevini bilmedikleri*, **çoğunluğunun** ise deyim bağının *işlevini bilip adını bilmedikleri* görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *deyim bağı ve uzatma bağının adına ve işlevine yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.14. Örneklem grubundaki öğrencilerin “nota yazısı kısaltma bilgisi” durumları

	Kısaltma işaretlerinin adını ve işlevini bilmeyen						Kısaltma işaretlerinin adını ve işlevini bilen						Kısaltma işaretlerinin adını bilip işlevini bilmeyen						Kısaltma işaretlerinin işlevini bilip adını bilmeyen					
	%		%		%		%		%		%		%		%		%		%		%		%	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
L1	7	25,9	17	63	3	11,1	5	18,5	1	3,7	19	70,4	15	55,6	8	29,6	4	14,8	-	-	1	3,7	1	3,7
L2	4	20	9	45	-	-	5	25	3	15	14	70	10	50	8	40	2	10	1	5	-	-	4	20
L3	-	-	12	52,2	-	-	8	34,8	1	4,3	14	60,9	14	60,9	10	43,5	6	26,1	1	4,3	-	-	3	13
L4	1	4	15	60	-	-	7	28	-	-	16	64	17	68	10	40	7	28	-	-	-	-	2	8
L Top	12	12,6	53	55,8	3	3,2	25	26,3	5	5,3	63	66,3	56	58,9	36	37,9	19	20	2	2,1	1	1,1	10	10,5

Tablo 3.14’te örneklem grubundaki;

- **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** koda işaretlerinin *adını ve işlevini bilmedikleri*, **lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** senyö işaretinin *adını bilip işlevini bilmedikleri* görülmektedir.

- **Tüm lisans öğrencilerinin çoğunluğunun** koda ve senyö işaretlerinin *adını ve işlevini bilmedikleri* görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *nota yazısı kısaltma bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

Tablo 3.15. Örneklem grubundaki öğrencilerin “Türk müziği değiştiricileri bilgisi” durumları

	Türk müziğinde kullanılan değiştiricileri bilmeyen		Türk müziğinde kullanılan değiştiricileri bilen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
LİSANS – 1	25	92,6	2	7,4	27	100
LİSANS – 2	20	100	-	-	20	100
LİSANS – 3	23	100	-	-	23	100
LİSANS – 4	24	96	1	4	25	100
LİSANS TOPLAM	92	96,8	3	3,2	95	100

Tablo 3.15’te örneklem grubundaki:

- **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin tamamına yakın bir kısmının** Türk müziğinde kullanılan değiştiricileri *bilmedikleri*,
- **Tüm lisans öğrencilerinin tamamına yakın bir kısmının** Türk müziğinde kullanılan değiştiricileri *bilmedikleri* görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin *Türk Müziği değiştiricileri bilgilerinde eksiklikler olduğu* söylenebilir.

4. Sonuçlar ve Öneriler

4.1 Sonuçlar

Araştırma bulguları doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin nota bilgileri sınıflara göre olarak değerlendirildiğinde;

1. Lisans 1. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun sol, fa ve do anahtarlarının *adını bilip işlevini bilmedikleri*, **lisans 2. sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin bir kısmının** sol, fa ve do anahtarlarının *adını bilip işlevini bilmedikleri*,

2. Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ana dizek – dizek bilgisi kapsamında sol anahtarında yazılmış notanın fa anahtarındaki yerini *bilmedikleri*,

3. Lisans 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin çoğunlukla sessiz sürelerin şekillerini *bilmedikleri*, sessiz sürelerin şekillerini bilmeyen **lisans 4. sınıf öğrencilerinin** bulunduğu,

4. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** uzatma bağının nota değerini artırdığını *bilmedikleri*, bunun yanında uzatma noktasının nota değerini artırdığını *bilmeyen lisans 1. sınıf öğrencilerinin çoğunlukta* olduğu,

5. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çok büyük çoğunluğunun** çift çizginin adını ve işlevini *bilmedikleri*, ölçü çizgisinin adını *bilip işlevini bilmeyen lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin* bulunduğu,

6. **Lisans 1. öğrencilerinin çoğunlukla** ölçü göstergesinin adını ve işlevini *bilmedikleri*, **2. sınıf öğrencilerinin bir kısmının** ölçü göstergesinin adını ve işlevini *bilmedikleri*, **lisans 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin** ise *çoğunlukla* ölçü göstergesinin işlevini bilip adını bilmedikleri,

7. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** ölçüdeki sesli süreleri hesaplamayı *bilmedikleri*, **lisans 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** ölçüdeki sessiz süreleri hesaplamayı *bilmedikleri* ve ölçüdeki sessiz süreleri hesaplamayı *bilmeyen lisans 4. sınıf öğrencilerinin* bulunduğu,

8. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** geçici değiştiricilerin ölçü içindeki hangi notaları etkilediğini *bilmedikleri*,

9. **Lisans 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** ek çizginin adını ve işlevini *bilmedikleri*, ek çizgisinin işlevini bilip adını bilmeyen **lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunlukta** olduğu,

10. **Lisans 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunlukla** oktav işaretinin işlevini bilip adını bilmedikleri, oktav işaretinin işlevini bilip adını bilmeyen **lisans 1. sınıf öğrencilerinin** olduğu,

11. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun** süslemelerin adını ve işlevini *bilmedikleri*,

12. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çok büyük çoğunluğunun** portato, *çoğunluğunun* ise vurgu işaretinin adını ve işlevini *bilmedikleri*,

13. **Lisans 3. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** deyim bağının adını ve işlevini *bilmedikleri*, **lisans 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** uzatma bağının adını ve işlevini *bilmedikleri*, deyim bağının ve uzatma bağının adını ve işlevini *bilmeyen lisans 4. sınıf öğrencilerinin* bulunduğu, **lisans 1. 2. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** deyim bağının, **lisans 3. sınıf öğrencilerinin** ise *çoğunluğunun* uzatma bağının işlevini bilip adını bilmedikleri,

14. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** koda işaretlerinin adını ve işlevini *bilmedikleri*, **lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun** senyö işaretinin adını bilip işlevini *bilmedikleri*,

15. **Lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin tamamına yakın bir kısmının** Türk müziğinde kullanılan değiştiricileri *bilmedikleri* sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma bulguları doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin nota bilgileri bütün sınıflar toplu olarak değerlendirildiğinde tüm lisans öğrencilerinin;

1. *Bir kısmının* sol, fa ve do anahtarlarının adını bilip işlevini *bilmedikleri*,

2. *Büyük çoğunluğunun* ana dizek – dizek bilgisi kapsamında sol anahtarında yazılmış notanın fa anahtarındaki yerini *bilmedikleri*,

3. Çoğunlukla sessiz sürelerin şekillerini *bilmedikleri*,
4. Büyük çoğunluğunun uzatma bağının nota değerini artırdığını *bilmedikleri*,
5. Çok büyük bir çoğunluğunun çift çizginin *adını ve işlevini bilmedikleri* ve ölçü çizgisinin *adını bilip işlevini bilmeyen* öğrencilerin bulunduğu,
6. Çoğunluğunun ölçü göstergesinin *adını ve işlevini bilmedikleri*,
7. Çoğunluğunun ölçüdeki sesli ve sessiz süreleri hesaplamayı *bilmedikleri*,
8. Büyük çoğunluğunun geçici değiştiricilerin ölçü içindeki hangi notaları etkilediğini *bilmedikleri*,
9. Çoğunluğunun ek çizginin *adını ve işlevini bilmedikleri* ve ek çizgisinin işlevini bilip *adını bilmeyen* öğrencilerin çoğunlukta olduğu,
10. Çoğunluğunun oktav işaretinin *işlevini bilip adını bilmedikleri* ve örneklem grubundaki öğrencilerin oktav işaretinin adına yönelik bilgilerinde eksiklikler olduğu,
11. Büyük çoğunluğunun süslemelerin *adını ve işlevini bilmedikleri*,
12. Çok büyük çoğunluğunun portato, çoğunluğunun ise vurgu işaretinin *adını ve işlevini bilmedikleri*,
13. Çoğunluğunun uzatma bağının *adını ve işlevini bilmedikleri*, çoğunluğunun deyim bağının *işlevini bilip adını bilmedikleri*,
14. Çoğunluğunun koda ve senyö işaretlerinin *adını ve işlevini bilmedikleri*,
15. Tamamına yakın bir kısmının Türk müziğinde kullanılan değiştiricileri *bilmedikleri* sonuçlarına ulaşmıştır.

4.2. Öneriler

1. Tüm Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında benzer bir araştırmanın yapılarak öğrencilerin nota bilgilerinin düzeyi ortaya çıkarılarak mevcut durum değerlendirilmelidir.
2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalında lisans eğitimine yeni başlayan öğrencilerinin nota bilgisi düzeyleri belirlenmeli, başta Müziksel Okuma Yazma Dersi olmak üzere çalgı ders içerikleri bu veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.
3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ikinci yıl dersi olan Bilgisayar I ve Bilgisayar II derslerinin içerikleri bilgisayarda nota yazım öğretimine yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir.
4. Nota bilgisinin öğrencide kalıcı ve etkin bir şekilde kazanılması sağlamak amacıyla teorik içerikli dersleri desteklemek üzere bilgisayarda nota yazım programlarının kullanıldığı Bilgisayarla Nota Yazım Dersinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim programına alınması önerilmektedir. Bu derste nota yazım programlarının nota yazımında kullanılan öğeleri sistematik bir biçimde kümeleyen araç çubukları temel alınarak içerik oluşturulması sağlanmalı ve nota bilgisinin öğretiminde kuramsal olarak kümelenmiş nota yazısı öğelerine paralel bir ders işleme modeli uygulanmalıdır. Bu yolla hem öğrencilerin hangi müzik yazımı öğesinin hangi kümede yer aldığını öğrenmeleri hem de nota yazım bilgisini sistematik bir biçimde kazanmaları sağlanmış olacaktır.

KAYNAKLAR

Say, A. (2005). *Müzik Sözlüğü*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Günay, E. & Özdemir, M. A. (2003). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. Bağlam Yayınları, İstanbul.

Ercan, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*. Sözkese Matbaası, Ankara.

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ